



HANI O HEP BİLDİĞİMİZ KADIN

Cusk'ın üç kitabında da farklı hayatları -aslında hepimiz için tanıdık olan- farklı hikâyeleri okuyoruz. Granta'nın "En İyi 20 Genç Britanyalı Yazar" listesinde yer alarak beklentiyi yükselten Rachel Cusk'ın bundan sonra neler yazacağı hepimiz için merak konusu.

Bazı kadınlar vardır ilk başta varlığını çok hissedemezsiniz, coşkulu ya da farklı değillerdir. Sanki hep oradadırlar, olmaları gereken yerde. Fakat bir şekilde dikkat kesilirseniz o durağanlığının içinde bambaşka denizlerin var olduğunu görürsünüz. Doğru yerde susar doğru yerde konuşurlar. En çok da dinlerler. Daha da önemlisi en sıradan ya da basit gibi görünen soruları sorarak zihninizin en arka yerinde kalmış, saklanmış belki de uyuyan bir şeyleri uyandırır, şaşırtırlar. Bu kadınların yanından ismini koyamadığımız, neyi düşündüğümüze tam olarak odaklanamadığımız, ama zihnimizi karıştıran bir duyguyla ayrılırız.

Rachel Cusk'ın kahramanı Faye'in bende bıraktığı duygu tam olarak böyle bir şey. Faye benim için bir yerlerden tanıdığım, karşılaştığım, detayları görebilen tüm o vakur kadınlar gibi... Bu yönüyle diğer romanlarda sıkça karşılaştığımız kahramanlara benzemiyor. Metnin başlayan, gelişen ve sonuca bağlanan bir kurgusu yok. Hayatın içindeki o basit ve sıradan anları/kesitleri yani yoluna çıkanların hikâyesini anlatıyor hatta şöyle söylemek daha doğru olacaktır "dinliyor". Metinde bol diyalog okuyucuyu bekliyor. Faye hikâye anlatıcısı değil daha çok dinleyicisi konumunda. Bu diyaloglar, anlar, kesitler, hayatlar, sanat, edebiyat, özgürlük, kadın olmak, evli olmak, anne olmak, boşanmak üzerine düşünme kapılarını aralıyor. Yazar bu anlamda risk almış, yolunu çizmiş ve özgünlüğü yakalamış.

Tanıdık hikâyeler

Seri üç kitaptan oluşuyor. Serinin ilk kitabı Çerçeve, iki çocuklu, boşanmış yazar Faye'in yaratıcı yazarlık dersi verme üzere Atina'ya yaptığı yolculuğu anlatır. İkinci kitap Geçiş'te ise Faye iki oğluyla Londra'ya taşınır ve harabe olarak satın aldığı evin tadilatını sürdürür. Üçlemenin sonuncu kitabı Övgü'de ise Faye İngiltere'den Avrupa'ya bir edebiyat festivali için yolculuk yapar. Üç kitabın ortak noktası farklı mekanlarda farklı insanlarla karşılaşmalarıdır; yazarlar, eski

dostlar, öğrenciler, yayıncılar, çevirmenler, gazeteciler hatta birlikte seyahat ettiği koltuk komşuları ve onların gerçek hayatlarıdır.

Cusk üçlemenin sonuncusu olan Övgü'yü kadının özgürlüğü meselesini kurcalayarak, onu saran kısıtlamalar ve erkeğin gizli hâkimiyet alanında kadınların nefes alma çabasına vurguyu güçlendirerek -daha yüksek sesle dillendirerek- bitiriyor. Üçüncü kitapta daha feminist bir söylem geliştirdiğini söyleyebiliriz. Tam da ikinci dalga feminizmin ortaya koyduğu toplumsal cinsiyet eşitsizliğine Cusk'ın kadınları ile tekrar tanıklık ediyoruz. Cusk kendisi gibi kadın yazar olan edebiyat ve yayıncılık dünyasında var olmaya çalışan Faye'in sesine kulak verirken belki de kendi kariyerinde bir kadın olarak meşgul olduğu, mücadele ettiği sorunlarla bir çeşit yüzleşmeye girdiğini de bir kadın olarak tahmin edebiliyorum.

Cusk'ın üç kitabında da farklı hayatları -aslında hepimiz için pek de tanıdık olan- farklı hikâyeleri okuyoruz, aynı çevirmen ve editörün -Lâle Akalın ve Darmin Hadzibegoviç- elinden çıkmış olması bir bütün olarak düşünüldüğünde ahenk içerisinde, kesintisiz bir okuma keyfi yaşamaya katkı sağladığını düşünüyorum. Granta'nın "En İyi 20 Genç Britanyalı Yazar" listesinde yer alarak beklentiyi yükselten Rachel Cusk'ın bundan sonrasında neler yazacağı hepimiz için merak konusu. (•••)


ÖVGÜ

 Rachel Cusk
 CEV: Lâle Akalın

YAPI KREDİ YAYINLARI 2019

